

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29 Ocak 2024.
Sayı: 450

10/919

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda mal ve hizmet fiyatlarındaki artış nedeniyle yapılan zamlar ve artan borçlanmaya karşı vatandaşların yaşam standartlarının yükseltilmesi için yollarının araştırılması amacıyla ekte sunulan gerekçelerle Anayasanın 98. İktüzüğün 104 ve 105'inci Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ekonomik krizin derinleşmesi ile mal ve hizmet fiyatlarında yaşanan artışlar vatandaşların alım gücünü oldukça düşürmekte ve buna bağlı olarak hane halklarının borçlanma hızı her geçen gün artmaktadır. Ülkemiz özellikle Covid-19 pandemisinin yarattığı krizle birlikte artan fiyatlar sonucu vatandaşların temel gıda ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı ve esnaf, çiftçi, işçiler başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin yoksullaştığı ve insan onuruna yakışır bir yaşam sürdürmenin olanaksızlaştığı bir yer haline gelmiştir. İşbu araştırma önergesi, enflasyondaki artışla birlikte alım gücü düşen vatandaşların zamlara karşı korumanın yollarının belirlenmesi ve artan borçlanmaya karşı önlemlerin araştırılmasını hedeflemektedir.

Türkiye; Venezüella, Sudan, Lübnan, Suriye, Surinam, Zimbabve ve Arjantin'den sonra dünyanın en yüksek enflasyonuna sahiptir. OECD Ekim 2023 gıda enflasyonu raporuna göre Türkiye yüzde 72 oranıyla diğer ülkelerden çok daha fazla bir yüzdeyle birinci sırada yer almaktadır. Sadece Aralık ayındaki enflasyona bakıldığında bile ülkemiz, diğer 44 Avrupa ülkesinin yıllık enflasyonunu geride bırakmıştır. Öte yandan, enflasyon ve işsizlik oranlarının toplamıyla hesaplanan sefalet endeksinde Türkiye puanı en yüksek 10. ülke olmuştur. Yüzde 9 işsizlik oranı ve yüzde 53,86 enflasyon, vergilerdeki artış, döviz kurundaki yükseliş ve fatura, kira gibi diğer giderlerle birlikte vatandaşın yaşam standardını endişe verici düzeyde düşmüştür.

Sabit gelire geçinemeyen yurttaşlar, artan fiyatlara karşı önlemleri borçlanmada bulmaktadır. Kredi kartı sayısı ve borçlardaki büyüme olağanüstü artmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre, kredi kartı borçluluğu 2023 yılında rekor seviyeye yükselmiştir. 2022 yılında 446 milyar lira olan toplam kredi kartı borcu miktarı, 2023 sonunda 2,5 kat artarak 1,1 trilyon lirayı aşmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun enflasyona dair verilerinin güvenilirliği kamuoyunda tartışılmaktadır. TÜİK'de son yıllarda "madde sepeti" verilerinin açıklanmasına son verilmesi de şeffaflık konusunda tepkilere neden olmuştur. Asgari ücret başta olmak üzere memur ve emeklilere enflasyonun altında kalan maaş zamları ise daha zamlar cebe girmeden erimektedir. 2024 yılı itibarıyla zorunlu trafik sigortasına geçen yılın ocak ayına göre yüzde 400, otoyol ve köprü geçişlerine yüzde 76 zam yapılmıştır. Maaşlara yapılan artışlar bu zamlarla birlikte anlamını yitirmiştir.

Enflasyon nedeniyle ülkemizde her gün ürün ve hizmetlerde fiyat artışları yaşanmaktadır. Marketler akşamdan sabaha birçok kalem ürüne zam getirmektedir. Ülkemizde sürekli değişen fiyatlara yetişememesi nedeniyle marketlerde "etiket değiştirme" personeli istihdam edilmeye başlamıştır. Tüm marketlerde bakliyattan ayçiçek yağına, patatesten soğana, sudan sabuna, iğneden ipliğe kadar her şeye zam yapılmaktadır. Vatandaşlar gelir yetersizliği ve zamlar sebebiyle yeterli düzeyde beslenememeye başlamıştır. Birleşmiş Milletler 2023 Sürdürülebilir Kalkınma Raporu'na göre 82,3 milyon nüfuslu Türkiye'nin 14,8 milyonu yeterli gıda tüketememektedir. Türkiye'de ekonomik krizin derinleşmesiyle birlikte yetersiz beslenme ve bodurluk oranları da artış göstermektedir.

Türkiye'de yanlış politikalar, enflasyon ve diğer etkenler sonucu vatandaşların yaşam standartları oldukça düşmüştür. Yaşam standartları günden güne düşen vatandaşların yaşam standartları yükseltilmesi amacıyla araştırmalar yapılmalı ve yeni politikalar üretilmelidir.

450 Sayılı Meclis Arastırması imza çizelgesi

1	Servet Mulhoğlu	İstanbul	MM
2	A.D. M. Seyhan TANRIKULU	Diyarbakır	MM
3	Burhanettin BULUT	Adana M.	MM
4	İsmet Günayhan	Görsel M.	MM
5	Mehmet R. HANCI	Kocaeli M.	MM
6	Tahsin Beçen	Yalova M.	MM
7	Gönül Akkoyunlu	İstanbul M.	MM
8	Jale Nur SÖLÜ	Eskişehir M.	MM
9	Erim Korkmaz	Aydın M.	MM
10	Orhan Sönmez	Adana M.	MM
11	Ali KARAOĞA	İSFAK M.	MM
12	Orhan Serbet	Bursa M.	MM
13	Nail Güler	Kocaeli M.	MM
14	Utku Gökçör	Eskişehir M.	MM
15	İsmail Hakkı İlmer	Karaman M.	MM
16	İslem Bülbul	Aydın M.	MM
17	Turan Tazhan	İstanbul	MM
18	Cevdet AKAY	KARABÜK.	MM
19	Nurhan Altınkaymakçı	Bursa M.	MM
20			

